

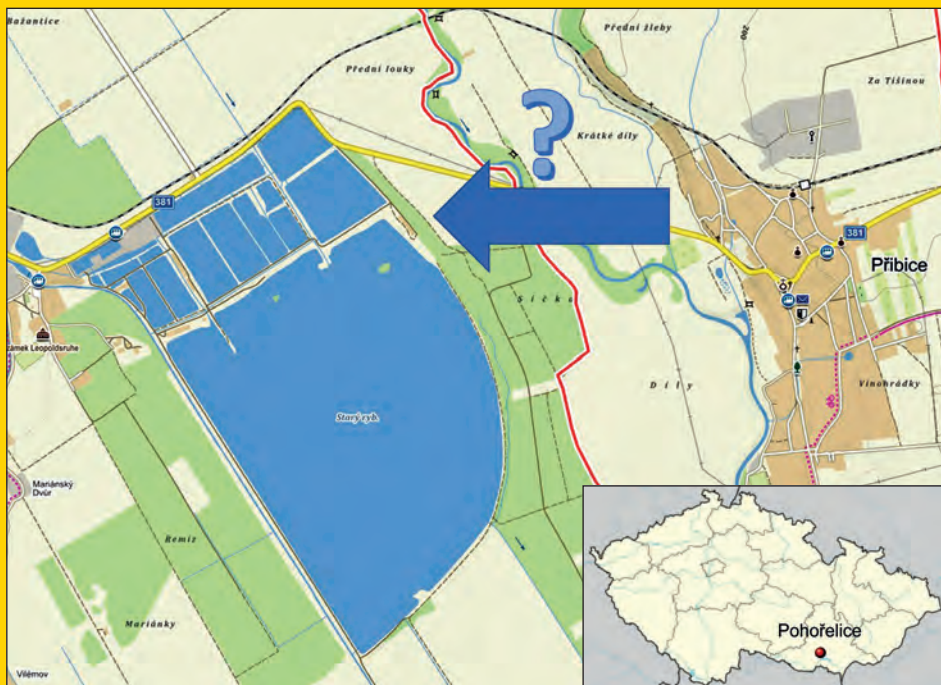
Brodík

**ČTVRTLETNÍK
OBCE BOROVNICE**

I. vojenské (josefské) mapování – Morava, mapový list č.102 – výřez

Současný stav - Starý rybník, výtažníky U Dubu a sádky
Pohořelice – město v okrese Brno-venkov. Žije zde asi 5 300 obyvatel.

SLOVO STAROSTKY

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

půl roku uteklo jako voda a už tu máme prázdniny. Na dva nejteplejší měsíce roku se nejvíce těší děti a studenti. Je tu doba letních radovánek, výletů, táborů, dovolených a nejrůznějších akcí. **Připomeňme si, jaké akce se nám letos již podařilo uskutečnit.**

Na začátku roku bylo pro veřejnost připravené **školení od záchranné služby z Rychnova nad Kněžnou**. Poučné a velmi zajímavé pro dnešní hektický život...

Společenskou místnost v budově obecního úřadu jsme následně využili pro **dětský karneval**, který měl velký ohlas u dětí i jejich rodičů. Všichni si pochutnali na domácích dobrůtkách.

Pro starší generaci bylo přichystané „**Přátelské neformální posezení**“ také na OÚ v Borovnici. Všem se líbil společenský program – vystoupení tanečního spolku **Sester Chalupových**. Zapojily se také děti ze ZŠ a MŠ ze Skořenic a Lhot u Potštejna. Nemohlo chybět ani dobré domácí občerstvení.

Pod patronací SDH tradičně následovalo **pálení čarodějnic** ve všech třech obcích, které bylo spojené s opékáním buřtů.

Dne 13. 5. 2023 proběhla **na Vrbici okrsková hasičská soutěž**, které se aktivně zúčastnila družstva dospělých ze všech třech obcí, a navíc soutěžily děti z Rájce a Borovnice. Všem zúčastněným hasičům děkujeme.

Před prázdninami se pod záštitou SDH v Borovnici a v Rájci uskutečnil **dětský den**, přičemž se největší atrakcí stal nafukovací skákací hrad.

Pod záštitou OÚ se 24. 6. 2023 uskutečnilo **osmé setkání Borovnic v Borovnici, okres Žďár nad Sázavou**.

Po příjezdu do Borovnice se zpočátku sychravé počasí umoudřilo a celá akce se vydařila. Tamní obec má jen 180 obyvatel, z nichž se většina do slavnosti zapojila v roli pořadatelů a pomocníků, ať už to byli hasiči, ženy zajišťující bohaté občerstvení či výstavu v nově vybudované hasičské zbrojnici. Inspirativní byla návštěva v obnovené historické pazderně, hodnotné památky lidové kultury. Hezké povídání na nás čekalo také v evangelickém kostele. **Velké uznání a poděkování patří všem našim hostitelům.** Tolik práce, příprav a slavnostní den utekl jako voda... Příští rok se setkáme v Borovnici u Benešova.

Tímto bych chtěla všem, kteří se na akcích, jež se nám podařilo uskutečnit, podíleli, moc poděkovat a popřát mnoho dalších sil těm, kdo se rozhodnou pro obec něco udělat zadarmo. Fotografie z uskutečněných akcí najdete na třetí a čtvrté straně obálky Brodíku.

Po prázdninách se můžete těšit na další připravované akce, které budou včas zveřejněny.

Na začátek července připadají dva státní svátky, a to 5. července Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje a 6. července Den upálení mistra Jana Husa.

Pranostika pro měsíc červenec říká: „Co červenec neuvaří – srpen nedopeče. Co červenec neupeče, to již srpnu neutechne.“

Nejteplejší měsíc roku máme před sebou a bude následovat další teplý měsíc, a to srpen. V srpnu už se nám viditelně zkrátí den a prodluží noc a nastanou chladná rána a chladné noci.

Zahájení nového školního roku připadne až na 4. září. Děti budou tedy odpočaté a plné zážitků. Ke konci měsíce září, a to 28. září, je státní svátek „Svatého Václava“ a s ním nastane tzv. václavské léto.

Budeme se těšit na krásné prázdniny, na spoustu letních zážitků a nezapomínat přitom na zdraví a pohodu.

Krásné letní dny Vám přeje

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

Z HISTORIE

BOROVNICE, O KTERÉ JSME NEVĚDĚLI

Během toulek za moravskými rybníky jsem několikrát fotografoval **v okolí jihomoravského městečka Pohořelic**. Rozkládá se tu rozsáhlá rybníční soustava, jedna z největších v České republice. Ani při jedné z výprav za rybníky na Pohořelicku mě nenapadlo, že se někde v těchto místech mohla ve středověku nacházet vesnice, které lidé kdysi říkali **Borovnice** nebo snad také **Boronavice**.

Až mnohem později se mi dostala do rukou šedesát let stará kniha Vladimíra Nekuďy nazvaná **Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu**. Je to pečlivě a na základě mnohaletého bádání v archivech sepsaná vědecká práce.

V 16. století, kdy šlechta ve velkém zakládala rybníky všude, kde to bylo jen trochu možné, docházelo ke zrušení a v lepším případě k přestěhování mnoha vesnic. Lidé museli ustoupit rybám. V okolí Pohořelic na přelomu 15. a 16. století začala v režii **Viléma z Pernštejna** (*1435 †1521), nejbohatšího českého šlechtice a nejvýznamnějšího zakladatele rybníků, vznikat velkolepá rybníční soustava.

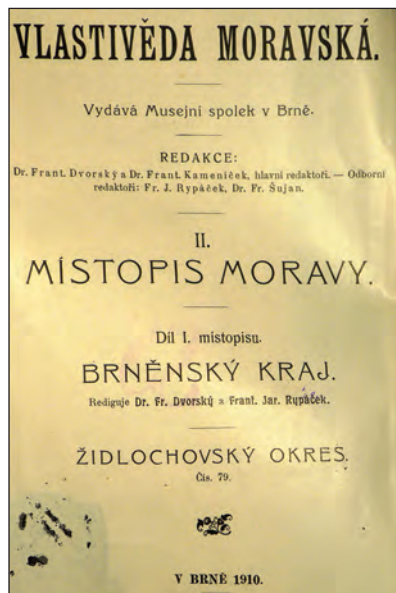
Při četbě uvedené knihy mě překvapil **název vesnice**: „**Borovnice** stávaly západně Přibic. Zmínka o nich je r. 1257. Další zpráva je až o pustých **Boronavicích** (Borovnicích) r. 1517, kdy pustou ves přenechala kapitula sv. Petra v Brně Vilémovi z Pernštejna, který založil na pustých pozemcích nový rybník. Ve vsi bylo celkem 18 lánů a 6 podsedků“ (Zaniklé osady..., s. 89). Co nám tato stručná citace prozrazuje? Vesnička nedaleko řeky Jihlavy prokazatelně existovala už ve 13. století. Vznikla pravděpodobně za kolonizace, kterou po roce 1250 na Moravě velkoryse prováděl olomoucký biskup **Bruno ze Schauenburku** (*1205 †1281).

Během času Borovnice zpusťla, ale příčinu jejího zániku neznáme. Stavba rybníka důvodem rozhodně nebyla. Ves se pravděpodobně stala obětí války mezi uherským králem Matyášem Korvínem a českým panovníkem Jiříkem z Poděbrad. **Uherské vojsko v roce 1468 na Moravě vypálilo mnoho vesnic**. Jisté je, že v době, kdy tu pán z Pernštejna zakládal rybník, byly už pozemky pusté a vesnická zástavba, sestávající patrně z nevelkých dřevěných usedlostí, neexistovala. O několik měsíců později jsem díky náhodě objevil další informace v podobě více než 100 let staré regionální vlastivědy věnované tehdejšímu soudnímu okresu Židlochovice. **Augustin Kratochvíl** (*1865 †1946), katolický kněz a moravský historik, tu psal také o **Borovnici**:

„Západně Přibic stávala před r. 1257 ves „**Boronawiz**“ (**Borovnice**), k níž desátky (z lánu po 3 kopách) měly náležeti faře v Přibicích, jak t. r. potvrdil olomoucký biskup Bruno. Ježto porovnání mezi Kounickým klášterem a johanity z r. 1284 nezmiňuje se o vsi, zdá se, že zanikla za vpádu Rudolfa Habsburského na Moravu; pustina připadla kapitule sv. Petra v Brně. Roku 1517 Jakub z Modřic, kanovník u sv. Petra v Brně, s povolením vši kapituly a s potvrzením olomouckého biskupa Stanislava jakožto pána dědičného té prebendy zaměnil **pustou ves „Borovsko“** s příslušenstvím s urozeným panem Vilémem z Pernštejna, jenž knězi Jakubovi za to poukázal na svém Židlochovském statku 18 kop gr. (o sv. Jiří a o sv. Václavě 9 kop). Ještě t. r. ves (s 18 lány a 6 podsedky) vložena do zemských desk. Na pozemcích pustých této založen p. Janem z Pernštejna „Nový“ rybník pod Pohořelicemi“ (Kratochvíl, A.: Židlochovský okres, s. 224, citováno beze změn, tj. se zachováním autorem užitě pravopisné normy).

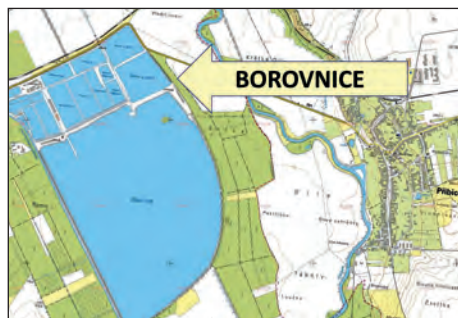
Podle A. Kratochvíla vesnička možná („zdá se“) vzala zasně už v roce 1284, když za bezvládní po smrti krále Otakara II. římskoněmecký král **Rudolf Habsburský** plnil na Moravě, kterou chtěl získat do držení dynastie Habsburků.

To by znamenalo, že se zničená ves udržela v paměti více než 230 let, což není

Müllerovo mapování z r. 1716,
list č. 14 – bývalý Nový rybník.

Přibice – katastrální mapa s vyznačením
místa dávné Borovnice...

pravděpodobné. Dále je tu informace o rozloze katastru – 18 lánů a 6 podsedků, aktuální k roku 1517. Jedná se sice o spekulaci, ale **přikláníme se k původní hypotéze kladoucí zánik Borovnice až do roku 1468, kdy se jih Moravy stal obětí uherského vojska krále Matyáše Korvína**. Uhři tehdy dobyli a vypálili významné královské město – šedesát kilometrů vzdálenou Třebíč...

Známe tedy přibližnou **velikost katastru středověké vesnice**. Český lán, tehdejší plošná míra, představoval cca 18,6 hektaru. Vychází nám plocha o velikosti 335 ha. S těmi „podsedky“ to je poněkud složitější. Slovem „podsedek“ bývalo označováno hospodářství drobného rolníka menší než jedna čtvrtina lánu. Počítejme s třemi hektary na jeden tzv. podsedek a vyjde dalších 18 ha. **Celkově tedy mohlo jít o katastr s rozlohou kolem 350 ha**. Vesnička sama byla malá, obklopovaly ji polnosti, pastviny a nějaký ten les...

Dávná Borovnice (VI. Nekuda použil název v množném čísle – „ty“ Borovnice) se nacházela **tam, kde je dnes Starý rybník a sousední výtažníky – Dolní a Horní u Dubu**. Při pohledu na současnou mapu lokalizace „západně Přibic“ vychází takřka jednoznačně. Vezmeme-li si jako pomůcku list č. 102 **prvního vojenského mapování z let 1764–1768**, zjistíme, že tu tehdy byly rybníky dva – Starý a Nový.

Stav zachycený prvním vojenským mapováním se od současné situace liší proto, že pohořelické rybníky se v 19. století staly obětí hladu po zemědělské půdě. Byly vysušeny a přeměněny na zemědělskou půdu a zahrady. V letech 1949 až 1953 však došlo k jejich obnovení s tím, že zde po spojení obou výše uvedených rybníků zůstal pouze **Starý rybník** o rozloze 130 ha, přičemž v jeho sousedství vznikly sádky a oba výtažníky.

Augustin Kratochvíl, pečlivý regionální historik a jeden z redaktorů mnohasvazkové monumentální Vlastivědy moravské, shodně s námi **určil místo, kde se starobylé Boronovice nacházely**: „sz. Přibic směrem k Pohořelicům; pustina slula Borovsko“ (tamtéž, s. 15).

Pro kontrolu jsme ještě použili mapový list č. 14 z **Müllerova mapování Moravy**, který nám přibližuje stav v okolí Pohořelic před rokem 1720. Na místě dnešního Starého rybníka a výtažníků vidíme dva rybníky – severně je **Nový** a jižněji **Starý**.

A právě místo bývalého Nového rybníka nás zajímá. Nenechme se ale zmást názvem „Branowitz“ – nejde o zaniklou Borovnici, popisek patří ke vsi Vranovice ležící východně od Přibic. Borovnice se v době, kdy kartograf **Jan Kryštof Müller** (*1673 †1721) pracoval na mapě Moravy, **nacházela západně od řeky Jihlavy, ale pod vodami tehdejšího Nového rybníka...**

O 190 let později, v době vzniku Kratochvílovy knihy, tu ovšem žádný rybník nebyl – pohořelická rybníční soustava byla více než půlstoletí vysušená a čekala na své znovuzrození, k němuž došlo po II. světové válce. Tam, kde jsou dnes **sádky a výtažníky U Dubu**, se rozkládal zmíněný Nový rybník. **A právě v těchto místech, v těsné blízkosti řeky Jihlavy, buď pod hladinou Starého rybníka, nebo spíše přilehlých výtažníků bychom měli hledat dávnou vesničku Borovnici...**

Méně známé pojmy užívané v textu

Desátky – označení pro přibližně desetiprocentní daň, kterou poddaní platili církvi.
Johanité – církevní rytířský řád založený v 11. století dnes známý jako maltézští rytíři.

Kanovník – kněz, příslušník kapituly, tj. církevní organizace podřízené diecéznímu biskupovi.

Kapitula – společenstvo kněží (kanovníků) náležejících ke katedrálnímu chrámu. Kapitula spolupracovala s biskupem, přičemž ji biskup pověřoval nejrůznějšími úkoly. V čele kapituly stál probošt nebo děkan.

Lán – stará plošná míra týkající se plochy, kterou zvládne sedlák obdělávat s jedním koňským potahem. Tzv. český lán – 18,6 ha.

Násadní (hlavní) rybníky – nasazovaly se do nich ryby, aby tu dorostly do jateční velikosti. Jde o největší rybníky v rybníčních soustavách.

Prebenda – zde ve významu „výnos z pozemkového majetku“; ve středověku šlo zpočátku o naturální výnos, později peněžní.

Dolní rybník U Dubu

(Pohořelice, okres Brno-venkov, 6 ha) je jeden z výtažníků v sousedství Starého rybníka. Je tu ještě Horní rybník a v sousedství se nacházejí velké moderní sádky. Pohořelické rybníky byly v 19. století vysušeny. Čas jejich obnovy nastal o sto let později.

Dolní rybník U Dubu – stav v r. 2018. Z knihy *Světlem českých rybníků*.
V těchto místech se kdysi nacházela středověká ves Borovnice.

Rybníční soustava – skupina rybníků, které bývají propojeny přírodními nebo umělými vodními toky, často jsou od sebe odděleny pouze hrázi.

Sádky – vodní nádrže opatřené přítokem okysličené vody. Po výlovu se sem umísťují ryby určené k prodeji.

Výtažní rybníky (výtažníky) – slouží k chovu mladých ryb. Nasazují se do nich jednoleté ryby, aby byly později přemístěny do násadního rybníka.

Zemské desky – pozemkové knihy, do nichž bylo zaznamenáváno vlastnictví nemovitostí. Moravské zemské desky nám dochovaly záznamy z let 1348 až 1642.

Zdroje:

Kratochvíl, A.: Vlastivěda Moravská, II., Místopis Moravy, Brněnský kraj, Židlochovský okres, Brno, Musejní spolek, 1910

Miček, L.: Světem českých rybníků, Uhřetov, Studio dokument a forma, 2020

Müllerovo mapování z r. 1716, mapový list č. 14 – dostupné na: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=mul&map_region=mo&map_list=m014

Nekuda, V.: Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu, Brno, Krajské nakladatelství a Městské museum Brno, 1961

Přibice – náhled katastrální mapy – <https://nahlizenidokn.cuzk.cz/>

I. vojenské (josefské) mapování – Morava, mapový list č.102 – dostupné na: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=ivm&map_region=mo&map_list=m102

Pro účastníky SRAZU BOROVNICE 2023

připravil PaedDr. Ladislav Miček.

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ čtvrtletní zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: **493 815 763, 734 559 876, www.Borovnice.info,**

e-mail: **obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800**

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Mše se budou konat **16. července, 30. července, 13. srpna, 27. srpna, 10. září a 24. září**
vždy ve **14:30 hodin**.

Podzimní pouť bude 17. září a mše v 8:00, 10:00 a ve 14:00 hodin.

HŘBITOV

Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v letním období** otevřeny
od 7:00 do 19:00 hodin, na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob.
Děkujeme.

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY

Od 3. 7. do 7. 7. 2023
bude OÚ v Borovnici pro veřejnost uzavřen.

NABÍDKA SLUŽEB KOMINÍKA

Obecní úřad Borovnice přijímá požadavky na revize a čištění
komínů, které se budou provádět v termínech

– 1. 8. 2023 Homol + Borovnice

– 2. 8. 2023 Přestavlkv + Rájec

Náhradní termín 8. 8. 2023.

Ceny: Roční revize (vyhláška č. 34/2016 Sb350,- Kč
Vymetení komínu150,- Kč

Kominictví - Libor Havlena, Rudoltice 187,
info@kominictvi-havlena.cz, www.kominictvi-havlena.cz
Vodafone: 776 602 108
<http://www.skcr.cz/pardubicky-kraj>

ZE ZASTUPITELSTVA OBCE BOROVNICE

SOUHRN USNESENÍ Z VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ Č. 2/2023 KONANÉHO DNE 25. 5. 2023 V BOROVNICI

**Zastupitelstvo obce Borovnice na veřejném zasedání projednalo
jednotlivé body programu s tímto výsledkem:**

Zastupitelstvo obce Borovnice schvaluje:

- zapisovatelem p. Libora Provazníka a ověřovateli p. Lukáše Bečičku a p. Tomáše Koleča
- Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2022, kterou vypracovaly pracovníce Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Při kontrole byly zjištěny závažné chyby a nedostatky. Neuvolněnému členovi zastupitelstva byla poskytnuta měsíční odměna v nesprávné výši
- závěrečný účet obce Borovnice za rok 2022 s výrokem s výhradou
- na základě předložených podkladů účetní závěrku za rok 2022
- rozpočtové opatření č. 2 na rok 2023 s navýšením příjmů v příjmové částce o 61 506 Kč a navýšením výdajů ve výdajové částce o 458 000 Kč. Součástí rozpočtového opatření č. 2 za rok 2023 je položkový výtisk příjmů a výdajů výkazu Fin 2-12 M, kde jsou podle paragrafů a položek uvedené částky změn
- žádost o dotaci na realizaci akce „Oprava místní komunikace č. 21 Borovnice pod Homolí“ - MMR ČR – Dotační titul 117D8210A – Podpora obnovy místních komunikací
- mimořádnou částku na nákup ručního nářadí pro každý jednotlivý sbor dobrovolných hasičů v obci Borovnice ve výši 7 000 Kč

Zastupitelstvo obce Borovnice bere na vědomí:

- zapůjčení starší sekačky na sečení travnatých ploch v Přestavlkách

Zastupitelstvo obce Borovnice pověřuje:

- starostku obce uzavřením schválených smluv a žádostí

*Lukáš Bečička, ověřovatel, Tomáš Koleč, ověřovatel
Ing. Libor Provazník, zapisovatel, Soňa Rojková, starostka*

SOUHRN USNESENÍ Z VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ Č. 3/2023 KONANÉHO DNE 21. 6. 2023 V BOROVNICI

**Zastupitelstvo obce Borovnice na veřejném zasedání projednalo
jednotlivé body programu s tímto výsledkem:**

Zastupitelstvo obce Borovnice schválilo:

- zapisovatelem p. Libora Provazníka a ověřovateli p. Jaroslava Lédra a p. Tomáše Koleča
- rozpočtové opatření č. 3 na rok 2023 s navýšením příjmů v příjmové částce o 12 722,34 Kč a navýšením výdajů ve výdajové částce o 131 000 Kč. Součástí roz-

počtového opatření č. 3 za rok 2023 je položkový výtisk příjmů a výdajů výkazu Fin 2-12 M, kde jsou podle paragrafů a položek uvedené částky změn

- nejnižší nabídku ze třech předložených. Na opravu místní komunikace III. třídy č. 17c v Rájci. Nejnižší nabídku předložila firma Swietelsky stavební s. r. o. ve výši 283 787,10 Kč bez DPH
- „Smlouvu o dílo“ na opravu místní komunikace III. třídy č. 17c v Rájci s firmou Swietelsky stavební s. r. o. ve výši 283 787,10 Kč bez DPH
- „Smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství“ – EKO-KOM, a.s., Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4
- podání žádosti o dotaci na akci: „Vybudování sběrného místa v obci Borovnice“ – výzvou vyhlášenou SFŽP ČR/MŽP
- uzavření „Smlouvy“ – na zpracování žádosti o dotaci a analýzy potenciálu tvorby odpadů na akci: „Vybudování sběrného místa v obci Borovnice“ – Dotace Snadno spol. s.r.o., Ořechová 3336, 276 01 Mělník
- Plán financování obnovy VH majetku obce Borovnice na období 2021-2025 s výhledem 2026-2030, zpracovaný provozovatelem vodovodu VAK Jablonné nad Orlicí.

Zastupitelstvo obce Borovnice bere na vědomí:

- Odstoupení zvoleného člena zastupitelstva obce Borovnice
- Složení slibu člena zastupitelstva obce Borovnice
- Odměnu neuvolněného člena zastupitelstva, která činí 300 Kč za měsíc čistého

Zastupitelstvo obce Borovnice pověřuje:

- starostku obce uzavřením schválených smluv a žádostí

Jaroslav Lédr, ověřovatel, Tomáš Koleč, ověřovatel
Ing. Libor Provazník, zapisovatel, Soňa Rojková, starostka

Občanské sdružení Diakonie Broumov vyhláší SBÍRKU POUŽITÉHO OŠACENÍ

Letního a zimního oblečení (dámské, pánské, dětské)

Lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon

Látky (minimálně 1m, prosíme nedávejte nám odřezky a zbytky látek)

Domácí potřeby – nádobí bílé i černé, skleničky – vše nepoškozené

Vatované a peřové přikrývky, polštáře a deky

Obuv – veškerou nepoškozenou

Hračky – nepoškozené a kompletní

Věci, které vzít nemůžeme: televize, počítače a jinou elektroniku, matrace,

koberce – z ekologických důvodů

nábytek, jízdní kola a dětské kočárky – ty se transportem znehodnotí
znečištěný a vlhký textil

Sbírka se uskuteční:

V měsících červenci až listopadu 2023 v době úředních hodin od 9.00 do 17.00 hodin.

V budově obecního úřadu v Borovnici.

Věci prosíme zabalené do igelitových pytlů či krabic, aby se nepoškodily transportem.

Děkujeme za Vaši pomoc.

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

**Rozpis služeb stomatologické lékařské služby
první pomocí okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2023
ordinační hodiny: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin**

08. 07.	MDDr. Chládek Tomáš	DekaDent, s.r.o., Kvasiny 145	771 155 445
09. 07.	MUDr. Hlavsová Lenka	Komenského 259, Kostelec n. Orl.	494 323 958
15. 07.	MDDr. Jarešová Učňová Petra	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
16. 07.	MUDr. Kovaříková Soňa	K Nádraží 317, Potštejn	705 856 571
22. 07.	MUDr. Loukota Jan	Komenského 127, Opočno	494 621 665
23. 07.	MUDr. Majer Rostislav	U Stadionu 1166, Rychnov n. Kn.	608 382 500
29. 07.	MUDr. Malátková Ludmila	Jiráskova 1389, Rychnov n. Kn.	494 515 696
30. 07.	MUDr. Miřejovská Dagmar	Třebízského 799, Kostelec n. Orl.	737 791 333
05. 08.	MDDr. Motýčka Martin	Komenského 44, Rychnov n. Kn.	775 224 093
06. 08.	MDDr. Petrák Tomáš	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
12. 08.	MDDr. Podolská Jana	Mírové nám. 88, Týniště n. Orl.	494 371 783
13. 08.	MUDr. Salamin Akram	Kvasinská 129, Solnice	602 152 873
19. 08.	MDDr. Seibertová Simona	Jana Pitry 448, Opočno	799 545 112
20. 08.	MUDr. Skříčková Zdeňka	Jiráskova 1389, Rychnov n. Kn.	494 515 695
26. 08.	MDDr. Slouková Kamila	Jiráskova 1389, Rychnov n. Kn.	494 515 694
27. 08.	MUDr. Sudová Simona	Mírové nám. 88, Týniště n. Orl.	494 371 031
02. 09.	MUDr. Světlík Filip	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
03. 09.	MUDr. Štulík Richard	Jiráskova 1389, Rychnov n. Kn.	494 515 693
09. 09.	MUDr. Tancurinová Jana	Náměstí Dr. Lützowa 345, Vamberk	736 419 151
10. 09.	MUDr. Valešová Pavla	Pulická 99, Dobruška	494 622 114
16. 09.	MUDr. Veselská Renata	Mírové nám. 88, Týniště n. Orl.	494 371 781
17. 09.	MDDr. Vosmeková Zlata	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
23. 09.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec n. Orl.	721 460 150
24. 09.	MDDr. Andělová Jana	Jana Pitry 448, Opočno	731 980 112
28. 09.	MDDr. Batbajar Nicholas	Kvasiny 145	771 155 445
30. 09.	MUDr. Beránek Jan	Komenského 828, Týniště n. Orl.	494 371 088
01. 10.	MUDr. Bergmanová Dita	Záhumenská 445, České Meziříčí	734 324 600
07. 10.	MDDr. Borůvková Veronika	Pulická 99, Dobruška	494 622 114
08. 10.	MUDr. Handl Jindřich	Panská 24, Rychnov n. Kn.	494 531 955
14. 10.	MDDr. Handl Jindřich	U Stadionu 954, Rychnov n. Kn.	604 878 560
15. 10.	MDDr. Chrásková Magdalena	U Stadionu 954, Rychnov n. Kn.	604 878 560
21. 10.	MDDr. Hanzlík Kevin	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
22. 10.	MUDr. Hlavsová Lenka	Komenského 259, Kostelec n. Orl.	494 323 958
28. 10.	MDDr. Havlíček Ondřej	Kvasiny 145	771 155 445
29. 10.	MDDr. Chládek Tomáš	Kvasiny 145	771 155 445
04. 11.	MDDr. Jarešová Učňová Petra	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
05. 11.	MUDr. Kovaříková Soňa	K Nádraží 317, Potštejn	705 856 571

**Uvedený rozpis je orientační, zkontrolujte si jeho aktuálnost na webu
Královéhradeckého kraje (lze použít QR kód)**

**Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje tel.: 841 155 155**

* Kdo má ještě zájem o zasílání SMS zpráv, prosíme o vyplnění souhlasu se zpracováním osobních údajů, vystřížení a vhození do schránky na OÚ v Borovnici.

SOUHLAS SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Souhlas je udělován dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (tzv. „obecné nařízení o ochraně osobních údajů“).

Udělují tímto souhlas Obci Borovnice, se sídlem Borovnice 5, IČ: 00274747 jakožto správci osobních údajů, s tím, aby zpracovával (zejména prostřednictvím shromažďování, používání a uchovávání) moje osobní údaje, a to za účelem zasílání informačních sdělení prostřednictvím SMS zpráv na mnou uvedené telefonní číslo/prostřednictvím e-mailové zprávy na mnou uvedený e-mail.

Osobní údaje, které budou na základě tohoto souhlasu zpracovány, zahrnují:

Jméno a příjmení

Adresa bydliště

Telefonní číslo

e-mailovou adresu

Uvedené osobní údaje budou zpracovávány nejdéle do odvolání souhlasu.

Tento souhlas udělují dobrovolně a jsem si vědom toho, že ho mohu kdykoliv odvolat, a to prostřednictvím e-mailové zprávy zaslané na e-mailovou adresu obec@borovnice.info či dopisem zaslaným na adresu Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí.

Podpis:

ROZHLEDNA VRBICE JE PŘÍSTUPNÁ PRO NÁVŠTĚVNÍKY TAKTO:

ČERVENEC, SRPEN

pondělí: 13 – 18 hod.
úterý – pátek: 10 – 18 hod.
sobota: 10 – 20 hod.
neděle: 10 – 18 hod.

ZÁŘÍ

pondělí: zavřeno
úterý – pátek: 14 – 18 hod.
víkendy: 10 – 18 hod.

ŘÍJEN

víkendy: 13 – 16 hod.

LISTOPAD, PROSINEC

po předchozí domluvě na telefonu

Mimo uvedený čas je možné navštívit rozhlednu

po předchozí telefonické domluvě (minimálně 24 hodin předem).

Mobil: +420 721 640 484

VSTUPNÉ: děti 3 – 5 let Kč 15 ostatní Kč 25

O prázdninách zde lze ve večerních hodinách shlédnout nádherný západ slunce a noční panorama. V případě nepříznivého počasí (silný vítr, déšť, bouřka apod.) bude rozhledna uzavřena. U rozhledny je možné zakoupit upomínkové předměty včetně občerstvení s chlazenými nápoji. Rozhledna Vrbice má pro návštěvníky připravené razítko a turistickou známku č. 1210.

KNIHOVNA BOROVNICE

MILÉ ČTENÁŘKY A ČTENÁŘI,

výpůjční dny v knihovně budou
v červenci v úterý 11. 7. 2023 a 25. 7. 2023 jako vždy
od 15.00 do 17.00 hodin.

V srpnu bude knihovna jako každý rok uzavřena.

Další výpůjční dny budou v září v úterý 5. 9. 2023 a 19. 9. 2023.

Pokud by měl někdo zájem o zapůjčení knížek mimo uvedené dny,
můžeme se domluvit individuálně.

Přeji všem příjemné letní dny a prázdninovou pohodu.

Těším se na vaši návštěvu.

Knihovnice Helena Jiroušková

JSDH LHOTY U POTŠTEJNA

BEZPEČNÉ PRÁZDNINY, ALE I LÉTO 2023

Pro bezpečné prožití léta i nadcházejících prázdnin je dobré si připomenout několik pravidel, abychom se mohli v klidu věnovat odpočinku a užívat si sluníčko. Během těchto dní i nejrůznější zábava, která nám přináší radost, pohodu, odpočinek, někdy také adrenalin a vzrušení, v sobě může skrývat nebezpečí. Při pobytu na chalupách či chatách, při táboření v přírodě a dalších letních činnostech se neobejdeme bez táboráku, grilování, bez koupání, sjíždění řek či horské turistiky. Připomeňme si několik základních pravidel, které je třeba dodržovat, abychom se ze dní volna nevraceli se starostmi.

Období sucha = snadný vznik požáru

Každoročně hasiči v období léta a prázdnin řeší zvýšený počet požárů způsobených převážně lidskou neopatrností. Oheň v přírodě se může totiž velmi snadno vymknout kontrole, ohrozit životy či zdraví a napáchat nevyčíslitelné majetkové či ekologické škody. Pozor si dejte především na:

- odhozené cigaretové nedopalky ve volné přírodě,
- ponechání otevřeného ohně bez dozoru dospělé osoby,
- rozdělávání ohně pomocí hořlaviny,
- špatně zabezpečená nebo nedohašená ohniště,
- vypouštění „lampionů štěstí“ a používání zábavní pyrotechniky.

Nebezpečí utonutí a poranění při koupání

K letnímu období neodmyslitelně patří koupání a sjíždění řek. Nesmíme proto opominout ani nebezpečí, která nás při těchto sportech mohou ohrožovat. Pozor si dejte především na:

- Přeceňování plaveckých schopností. Pokud se někdo začne topit, snažme se mu nejdříve pomoci sami. Pokud na to nestačíme, co nejdříve přivolejme pomoc někoho z okolí a telefonicky zavolejme záchranáře na tísňovou linku. Snažme si co nejlépe zapamatovat místo, kde jsme tonoucího naposledy viděli.
- Koupání v noci (hrozí ztráta orientace),
- skákání do neznámé vody (většina takto způsobených úrazů mívá fatální následky),
- požívání alkoholu při koupání a vodních sportech,
- ponechávání malých dětí bez dozoru a bez plaveckých pomůcek,
- používání správných záchranných pomůcek při sjíždění řek.

Vznik škod v domácnosti

Před odjezdem na dovolenou bychom neměli zapomenout zkontrolovat, zda máme vypnuty všechny spotřebiče, uzavřeny hlavní přívody plynu a vody. Pozor si dejte především na:

- ponechání puštěné vody, plynu a zapnutých elektrospotřebičů při odjezdu na dovolenou (rychlovarná konvice ani žádné nabíječky nesmí zůstat v zásuvce),
- důkladné zajištění dveří, oken a věcí proti odcizení,
- ponechání nezabezpečených věcí, které může odnést silný vítr,
- při cestách vozidlem pozor na únavu, odpočívejme alespoň patnáct minut po každých dvou hodinách jízdy.

Jak přivolat pomoc

Pokud se budeme pohybovat v přírodě, všimněme si tzv. bodů záchrany (rescue point nebo dříve také traumatologických bodů). Je to místo v krajině označené tabulkou s unikátním kódem

usnadňujícím lokalizaci v případech, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných prací.

Martin Růžička,
velitel JSDH
Lhoty u Potštejna
www.hasicilhoty.cz

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Již zase nastalo období dovolených a letních prázdnin. Tyto dekády v červenci a srpnu bývají označovány jako **nejteplejší období roku**. Dny bývají delší a noční čas se naproti tomu zkracuje, i když později se začne nenápadně prodlužovat. Nestálé teplotní rozdíly mezi dnem a nocí více ovlivňují **dozrávání a vybarvování ovoce**, což bývá nejvíce patrné u červenoplodých plodů jaderovin. S nastávajícím měsícem srpnem se budou změny zřetelněji projevovat a podle starého pořekadla **po sv. Anně budou se již více ozývat chladná rána**.

Během jara bylo počasí poněkud aprílově naladěno. Nezvykle chladná rána, lokální srážky a pak zase vyšší teploty přes denní čas – to vše působilo na mnohá živočišná i rostlinná společenství mimořádně rozkolísaně. **Pěstitelé ovocných stromků**, zvláště broskví, meruněk a ranějších třešní v některých oblastech **pozbyvali naděje na dobrou sklizeň** vlivem působení různých napadení, hlavně kadeřavostí, ale i zárodků různých roztočů i záluďných mrazíků.

Pan Roušavý svými fotografiemi dokumentuje, jak velká byla některá napadení kadeřavostí, i když byl prováděn postřik. Při tak extrémních výkyvech počasí a změnách teplot bychom více měli sledovat stav a věnovat pozornost ovoci a zelenině.

Také se projevuje **platnost pořekadla, že příliš mnoho květů na stromech nepřináší vždy očekávanou úrodu** a stávající stavy to ve většině případů potvrzují. **I opylování včelstvy a ostatními užitečnými druhy hmyzu nebylo dostatečné** vlivem nepříznivého chladného počasí.

Červen a červenec bývají nejdůležitějším obdobím v ochraně rostlin proti chorobám a škůdcům. Některé zásahy se dle potřeby prováděly již v květnu. **Suché a teplé počasí většinou podporuje výskyt škůdců**, kdežto **vlhké ovlivňuje zase rozšiřování houbových a bakteriálních chorob**. Je třeba **věnovat pozornost zárodkům strupovitosti, plísní, padlí a hnilobám**. Tak jako na hrušních se velmi rozšířila rez hrušková, která vytváří rezidua na jejich listech, tak již v mnohých případech se u některých druhů švestek a pološvestek projevilo podobné narušení listů, které má na svědomí mimořádné rozšíření „breberek“ (zvláštní druh roztočů), kdy poměrně teplé zimní období pomohlo k jejich rozmnožování.

Začátkem července i v srpnu se většinou vyskytuje **druhá generace obaleče jablечného** (původce červivosti jablek), u slivoní je to **obaleč švestkový**. Postřiky

proti těmto škůdcům se zpravila provádějí na základě zjištění signalizace feronovými lapači – destičkami zavěšenými v koruně stromů.

V důsledku průběhu počasí se mění i priority v ochraně

rostlin. Zatímco počátkem měsíce srpna je třeba pokračovat v ochraně proti nejškodlivějším chorobám rostlin, na zahrádkách podobně jako v předcházejících etapách koncem měsíce **začíná ve větším sklizeň ovoce a zeleniny.** V této době se již omezuje aplikace pesticidů a věnujeme větší pozornost mechanickému odstraňování poškozených plodů, nebo i celých rostlin, abychom zabránili šíření patogenů. Vzhledem k probíhající sklizni se musí změnit i spektrum používaných přípravků. Proti plísni ošetřujeme přípravky s krátkou ochrannou lhůtou (brambory, rajčata a další podobné).

Celý měsíc je třeba **pokračovat v ochraně okurek proti plísni dýňovitých** (původní název plíseň okurek). U této zeleniny je důležitou prevencí nezalévat rostliny přes listy (mimo ochranný roztok), ale přímo ke kořenům. Podle potřeby bychom měli **ochraňovat listy celeru proti septoriové skvrnitosti**, která v nastávajících podmínkách má více příležitostí napadat tuto zeleninu (ochrana přípravkem Ortiva, nebo Zato 50 WG). Také listy jahodníku, pokud nám sazenice nenaruší mravenci nebo hryzci, bývají často napadány houbou, která se projevuje jako bílá skvrnitost na listu jahodníku. Je to choroba, která se snadno šíří.

U **jahodníku** bychom měli zkontrolovat, zda se v porostu nevyskytují zakrslé rostlinky trsovitého charakteru. Napadené rostliny špatně obrůstají, mají slabé výhony, listy bývají malé a zdeformované a na výhonech se zmnožují chloupky. Jednalo by se o napadení háďátky nebo roztočikem jahodníkovým, což může docházet až k silnému poškozování celé vý-

sadby. Chemická ochrana je ve většině případech dlouhodobě neúčinná a její použití na zahrádce nelze doporučit. Snímek pana Roušavého znázorňuje nasazení plodů na silných a zdravých sazenicích. Pokud ještě zmiňuji prognózu napadání škůdců, je třeba se připravit na větší napadání a působení mnoha druhů mšic a později i nálety zvláště na plodové zelenině v záhonech i ve sklenicích a foliovnicích, obzvláště svluška chmelová, molice (těch je mnoho rodových kmenů) a třásněnka zahradní. Připomínám, že na **některé chemické přípravky jsou již neúčinné**, zvláště na molice, které se rozmnožují v etapách často po sobě. Podle směrnic vydávaných Evropskou unií jsou chemické přípravky ovlivňující životní prostředí regulovány a některé se již nevyrábějí. U těch, co přichází do obchodu, je nedostatečná účinnost vlivem absence některých prvků v prodávaných přípravcích. Proto **se mnozí pěstitelé budou vracet k starým metodám ochrany a některé suspenze a maceráty si budou vyrábět**

sami kvašením a louhováním některých rostlin (jako kopřivy, přesličky a další). Také počítejme, že nás nepřestává pronásledovat výskyt plžů (slimáků).

Rád bych upozornil na důsledné **pohlídání zdravotního stavu česneku**. Již v mnoha případech bylo třeba provést sklizeň česneku předčasně a některé partie i zlikvidovat. Začaly být napadány chorobami jako plíseň, rez a nebezpečnou **bílá hniloba**. Problémem posledních let se také stává škůdce – **vlnovník česnekový**, který pak viditelně škodí na uskladňovaném česneku. Chemická ochrana proti tomu zatím neexistuje, účinné je spíše moření sadby před výsadbou přípravky na bázi síry.

Diskutabilní záležitost je deklarace zahraničních odrůd vypěstovaných u nás za české česneky. Nicméně za český česnek byl a je stále považován typ česneku, který lidé pěstovali na svých zahradách a pozemcích od nepaměti a byl pro naše podmínky dokonale adaptován. Často se jednalo o typy tzv. ruských paličáků – zvláště sibiřský jako odrůda „Dukát“. Toto však neplatí o odrůdách, které se k nám dostávají nejčastěji z Francie a Španělska. Vzhledem k praktické nedostupnosti českého sadbového materiálu těchto odrůd pro drobné pěstitele, je mnohdy pro výsadbu využíván konzumní česnek bez kontroly kvality a výsledek v dalším roce je potom zklamáním. V následujícím vydání budou popsány rady před jeho výsadbou.

Protože se rozšiřuje **zájem o pěstování révy vinné** i v malých zahrádkách a nastává období, kdy je třeba věnovat péči již stávajícím výsadbám, tak alespoň několik informací. Veškeré práce se zelenými

letorosty a listy se u révy vinné označují terminologií jako „zelené práce“. Z pohledu příznivého mikroklimatu je důležité především rozdělení letorostů. Způsoby jsou různé - pěstování u zahrádkářů ve volném prostoru opatřeném kůly a drátkou, nebo pod přístřeším u stávajících zdí či ve skleníku. V každém případě **je třeba vybírat stanoviště vhodné, dobře osluněné** a dbát na dobře provzdušňovanou narostlou listovou stěnu. Po zakrácení (osečkování) hlavních letorostů začínají na letorostech ve velké míře rašit zálistky, které mohou výrazně zahušťovat révový keř. Zálistky jsou velmi významné pro zrání hroznů. I v zóně hroznů se vylamují, aby se omezilo zahuštění listové stěny. Zálistky lze na počátku jejich vývoje vylomit pouhou rukou. Odstraňování listů v zóně hroznů je vhodné provádět během přibližně dvou týdnů, které následují po odkvětu. Vyvíjející se bobule se budou dobře adaptovat na teplotu a sluneční záření. Listy se odstraňují pouhým výlomem ručně. Dobře tvarovaná listová stěna s dobře osluněnými listy a hrozny zajišťuje rychlé osychání listové plochy.

Byde tím docházet k omezení rozvoje plísně révy a šedé hniloby, která ke svému vývoji potřebuje vlhčení listů, případně květenství a hroznů. Včas a dobře prováděné zelené práce na vinné révě zvyšují dobré podmínky pro její pěstování, ale přesto její zdravotní stav je třeba stále sledovat. Společně s panem Roušavým se nám

podářilo pro zájemce z našeho mikroregionu zajistit a dovézt některé zde ještě neznámé, ale nové perspektivní odrůdy od šlechtitele révy, které byly naroubovány na vytrvalých podnožích, jež byly dovezeny z vinařské oblasti východního bloku cizího státu. Jejich kořání bylo přirozeně a zdravě rozvětvené, proto bylo zárukou jejich dobrého užití.

V tomto období je také třeba se velmi zajímat o zdravotní stav i ostatních plodin jako rybíz (napadení antraknózou), angrešt (padlí), růží (padlí a černá skvrnitost). Potřebné informace týkající se podzimních prací, odrůdových skladeb, výpěstků a další podněty naleznete v příštím vydání Brodíků.

Za Český zahrádkářský svaz, František Břečtan

VČELAŘI

VČELSTVO

Včelstvo je tvořeno jednou matkou, dělnicemi a trubci. Každý jedinec má ve včelstvu svoji úlohu. **Včelstvo bez matky nebo minimálního počtu dělnic hyne.** Veškerý život v úlu se řídí feromony, teplotou, dostatkem potravy a vody a aktuální kvalitou včelstva. Slábnoucí feromon matky říká včelstvu, že je na čase ji vyměnit. Vše směřuje k zachování, případně rozmnožení, včelstva jako celku. Jedinec tam nic neznamena. **Přirozené rozmnožení včelstva probíhá pomocí roje.** Včely připraví a odchovávají novou matku. Většinou jich připraví víc. Těsně před vylíhnutím nových matek část dělnic, trubců a stará matka odletí z úlu ven a snaží se najít nějakou dutinu, kde by pokračovaly v životě. Po prvním, takzvaném hlavním roji, se většinou včelstvo vyrojí ještě několikrát, podle počtu nových matek. Takovým rojům se říká **poroje**. Nezřídka se stává, že v úlu po rojení už žádná matka nezůstane, nebo se matka, která tam měla zůstat, nevrátí ze snubního proletu.

Matka je ve včelstvu většinou jenom jedna. Někteří ji nesprávně nazývají královnou. Jako královna by včelstvu vládla, ale tak to není, matku včelstvo využívá ke kladení vajíček, a když se jim nezdá dostatečně výkonná, tak si vychovávají novou a starou zahubí. Vývoj matky probíhá z oplozeného vajíčka, které dělnice nakrmí větším množstvím mateří kašičky, která zajišťuje, že se místo dělnice narodí matka. Larva matky pro vývoj potřebuje mnohem větší buňku, kterou dělnice ochotně vystaví vytažením do prostoru

úlu. Takovéto buňce se říká matečník. **Matka má velikost kolem 20-30 mm, a její první starostí je odletět na snubní prolet, ze kterého se vrátí oplodněná a schopná klást oplozená vajíčka.** K páření matky s trubci dochází na místě, kterému říkáme trubčí shromaždiště. Kopulace probíhá za letu, matka se spáří s více trubci a s takto získaným spermatem vydrží klást po zbytek svého života. **Trubec po spáření umírá.** Matka je pro vrácení do úlu dělnicemi očištěna a odvedena na místo kladení, kde začne svoji celoživotní pracovní náplň. Matka má žihadlo, které jen zřídka použije k obraně, ale ve většině případů si s ním jen pomáhá při kladení vajíček. Někdy ho použije k zahubení sokyně, pokud se v úlu vyskytne. **Včelař si matku značí, aby se mu v úlu lépe vyhledávala.** Některé matky jsou oplodněny uměle inseminací spermatem vybraných trubců. Tyto matky slouží jenom k rozchování dalších matek, které mají zaručené genetické vlastnosti.

Dělnic je ve včelstvu nejvíce. Na rozdíl od matky nemají vyvinuté pohlavní orgány a nejsou schopny se pářit. **Dorůstají velikosti kolem 12-14 mm** a líhnou se z oplodněných vajíček. Jsou určené k veškeré včelí práci. Starají se o matku, krmí ji, čistí, připravují buňky pro zaklazení, udržují matku v teple. Dále mají na starosti plod, jeho nakrmení, víčkování v buňkách a jeho zahřívání. Hlídadí a brání včelstvo před napadením. Udržují čistotu úlu a tepelnou pohodu v úlu, přinášejí pyl a sladinu na krmení a vodu, kterou využívají na ředění zásob během krmení, ale také na ochlazování vnitřku úlu během parných letních dnů. Vyrábějí med a vosk, který používají ke stavbě nového díla.

Dělnice postupně podle svého stáří zastávají různé práce. Když se prokoušou víčkem na svět, tak mají za úkol po sobě vyčistit buňku, kterou právě opustili, poté se pustí i do okolních buněk. Kolem čtvrtého dne svého života se starají o krmení plodu, stávají se z nich krmíčky. Dvanáctý den se u nich aktivují voskotvorné žlázy a stávají se z nich stavitelky, kdy z malých šupinek vosku vytvářejí nové dílo. Staví buňky ve tvaru šestiúhelníku, které jsou mírně skloněné, aby se v nich lépe udržela donesená sladina. Pokud včelstvo aktuálně potřebuje plodit trubce, tak dělnice staví rozměrově větší buňky.

Matka je schopna si před zaklazením buňku změřit a poté ji zaklade buď oplozeným vajíčkem, ze kterého se vyvine dělnice, nebo neoplozeným, ze kterého se vyvine trubec. Po skončení práce jejich voskotvorných žláz se dělnice věnují ochraně úlu, jsou z nich **strážkyně**. Teprve po třech týdnech je schopná vylétnout a začít se starat o **přinášení potravy a vody. To je pro dělnice ta nejtěžší práce, která je zhruba po 6-8 týdnech vysílí natolik, že uhynou.** Pro přezimování si včelstvo vychovává **zimní generaci dělnic**, které nepracují na výrobě zásob, ale mají na starost pouze přežít do jara, po celou zimu se starat o matku a na jaře vychovat novou generaci dělnic. Těmto dělnicím se říká **dlouhověké**. Zásoby na zimu by měly být připraveny před narozením dlouhověkých dělnic, protože práce na výrobě medu je hodně vy-silující. **Pozdní přikrmování včelstev je proto špatné.**

Předchozí seznam prací dělnice se může změnit podle aktuálních potřeb. Někdy se stane, že včelstvo přijde o matku a neexistují čerstvě zakladená vajíčka, potom se dělnice nakrmí mateří kašičkou, dojde k aktivaci jejich vaječníků a tyto dělnice jsou schopny klást vajíčka. Takovým dělnicím říkáme **trubčice**. Jelikož trubčice neabsolvovaly snubní prolet, tak kladou jen neoplozená vajíčka, ze kterých se rodí pouze trubci. Takové včelstvo je odsouzeno k zániku. Posledními vítanými obyvateli v úlu jsou **trubci**. Jsou to včelí samci, kteří mají za úkol oplodnit nové matky a taky pomáhají dělnicím zahřívát plod, protože mají vyšší tělesnou teplotu než dělnice. **Na rozdíl od matky a dělnic nemá trubec žihadlo. Jeho velikost je kolem 15-17 mm.** Trubec je oproti dělnici větší a pro vývoj potřebuje větší buňku. Líhne se z neoplozeného vajíčka genově je pouze po matce. **Jejich život končí s přípravou včelstva na zimu, kdy jsou nemilosrdně z úlu vyhnáni dělnicemi.** Ve výjimečných případech si včelstvo několik málo trubců ponechává i přes zimu.

Petr Dubský, předseda ZO ČSV Chleny

POČASÍ U NÁS V NOVÉM

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 48 v obci Rájec. Nová meteostanice je v provozu od srpna 2018. Pro případné dotazy jsem zřídil e-mail: pocasirajec@seznam.cz.

DUBEN		KVĚTEN		ČERVEN	
Průměrná teplota	7,1°C 	Průměrná teplota	12,6°C 	Průměrná teplota	18°C
Minimální teplota	-7,1°C 	Minimální teplota	-0,9°C 	Minimální teplota	2,3°C
Maximální teplota	20,7°C	Maximální teplota	27,8°C	Maximální teplota	31,6°C
Vítr 	2,0 m/s směr VSV	Vítr 	1,4 m/s směr VJV	Vítr 	1,7 m/s směr J
Srážky 	87,4 mm	Srážky 	35 mm	Srážky 	21,3 mm

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **červenci** oslaví významné životní jubileum
83 let paní **Miloslava Prudičová** z Borovnice.

V měsíci **srpnu** oslaví významné životní jubileum
70 let pan **Jan Jiroušek** z Borovnice a 70 let pan **Jindřich Sejkora** z Přestavlk.

V měsíci **září** oslaví významné životní jubileum
65 let paní **Iva Voráčková** z Přestavlk a 65 let pan **Karel Voráček** z Přestavlk.
*Přejeme hlavně pevné zdraví a životní pohodu.
Sociální a kulturní výbor*

NAROZENÍ

V měsíci **květnu** se narodila
Tomáši Černému a Ivetě Bečičkové z Borovnice
dcera **Natálie**.

*Gratulujeme k narození dcery
a přejeme hodně spokojenosti na světě, zdraví a štěstí.
Sociální a kulturní výbor*

VZPOMÍNKA

ZA PANEM JINDŘICHEM VANICKÝM

V dubnu nás zastihla tato smutná zpráva: „Oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým, že v neděli 9. dubna 2023 nás navždy opustil ve věku 89 let pan Jindřich Vanický. S naším drahým zesnulým jsme se rozloučili v úzkém kruhu rodinném.“

Neměl jsem bohužel možnost rozloučit se s člověkem, jehož jsem znal necelých deset let. Vážil jsem si ho pro jeho přátelské naladění vůči ostatním lidem a pro velikou aktivitu, kterou projevoval nejen jako pěstitel ušlechtilých broskvoní, ale i pro jeho vztah k památné Homoli. Dvakrát vyšla jeho monografie nazvaná **Homol – turistická perla Orlických hor**. Poprvé v roce 1994 a podruhé v roce 2015. Tehdy jsme na skromné knížce několik měsíců pracovali spolu a já poznal skvělého člověka...

PaedDr. Ladislav Miček

POZVÁNKY A INFORMACE

19. 8. 2023

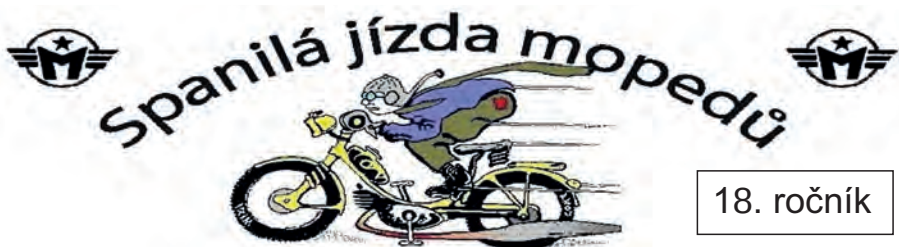
Srdečně vás zve SDH Vrbice.

Registrace soutěžících od 9 hodin

Začátek v 10 hodin

Startovné 50 Kč

18. ročník

Sraz strojů dne 2. září 2023 v Borovnici u hasičárny
ve 13.00 hodin.

Kdo vlastníte mopedu, pařeza nebo jednorychlostní babetu,
určitě přijďte.

ŘIDIČÁK PODMÍNKOU !!!

FARMÁŘSKÉ TRHY 2023

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLICÍ

16. červenec

15. říjen (dušičkové)

20. srpen (řemeslnické)

12. listopad (martinské)

17. září

10. prosinec (vánoční)

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

2. ročník hudebního festivalu
Vrbické léto
15. 7. 2023

TnO Brass
 Band-a-SKA · 4WD
Glad For Today

hřiště Vrbice
 začátek 18:00

vstupné
 dobrovolné

facebook.com/vrbiceloto

PŮJČOVNA
STAVEBNÍCH
STROJŮ

MINIBAGR
 MINIDUMPER

ÚSTÍ NAD ORLICÍ

774 834 499
 792 310 799

NÁRODNÍ
 PAMÁTKOVÝ
 ÚSTAV

**HRADO
 ZÁMECKÁ
 NOC**
26-8-2023

hrad Potštejn

Srdce vás zveme na netradiční hrané prohlídky hradu na téma „POTŠTEJNSKÁ JUBILEA“.

Do historie vás přenesou divadelníci místní Ochotnicko-čtenářské besedy Orlice a žesťový kvartet Pardubický posouněři.

Prohlídky začínají ve:
 20.30, 21.30 a 22.30 hod.

Ardé hradu a občasní otevírání od 20.00 do 23.30 hodin. Akce probíhá za každého počasí.

Vstupné: dle 125 Kč, snížené 75 Kč. Prodej na místě. Rezervace vstupenek doporučena, tel. 734 489 277.

Nevhodné pro velmi malé děti / kočárky. Baterky ať vezmete sebou...

Více na: www.divadlo.potstejn.cz

Divadelní Potštejn

Srdce vás zveme na 9. ročník
 letního festivalu pro děti i dospělé
DIVADELNÍ POTŠTEJN
 4. až 7. července 2023 na hradě Potštejně.

ÚTERÝ 4. 7. 18.00 Zahájení festivalu 19.00 500 Diváků: Jindřiška Kopecká David Dražek 21.00 Koncert píný humores, písně a veselých písní a kapela NADORAZ	STŘEDA 5. 7. 16.00 pro děti i dospělé Ochotnicko-čtenářská beseda Sudilav: Dolejší Jančařská Tomáš Zaplatník 19.00 DS Na skále: Jindřiška Kopecká David Dražek Lukáš Růžička	ČTVRTEK 6. 7. 16.00 pro děti Ochotnicko-čtenářská beseda MAHINY: Jindřiška Jančařská Jana Dvořáková 19.00 OČS Orlice: Ochotnicko-čtenářská beseda v Hartmanu O Henry Ondřej Sedláček	PÁTEK 7. 7. 16.00 pro děti OČS Orlice: Ochotnicko-čtenářská beseda Ondřej Sedláček 16.45 Zakořenění festivalu Pořádání: obec Potštejn Více na: www.divadlo.potstejn.cz
---	---	--	---

Očeravení na místě. Rezervace není nutná. Změna programu vyhrazena.
 Vstup: doplatek zdarma, vstup 50 Kč (pro občany obce možnost vynechat vstup v Kč zdarma).

Noční hrané prohlídky
HRAD POTŠTEJN

Sobota
 29. 7. 2023

Začátky prohlídek:
 21, 22 a 23.00 hod.

Kvůli omezené kapacitě doporučujeme rezervaci na: 734 489 277.
 Kvůli změně baterky s sebou Vstupné: 100 Kč / 60 Kč. Prodej
 vstupenek na hradě. Nevhodné pro velmi malé děti / kočárky.
 Očeravení na místě odevzdáno. Za deště se bohužel nehráje.
 Účinkují divadelníci OČB Orlice, Potštejn, více: www.divadlo.potstejn.cz.

KEMP WESTERN Vochtánka, Potštejn ČERVENEC SRPEN

1	So	
2	Ne	borůvkové knedlíky
3	Po	
4	Út	
5	St	grilování ryb - 16.00 hod.
6	Čt	
7	Pá	bramborákové hody - 16.00 hod.
8	So	WESTERNOVÝ DEN - 14.00 hod. MAKADAM ROAD - 20.00 hod. OHŇIVÁ SHOW - 21.30 hod.
9	Ne	borůvkové knedlíky
10	Po	
11	Út	
12	St	grilování ryb - 16.00 hod.
13	Čt	
14	Pá	bramborákové hody - 16.00 hod.
15	So	
16	Ne	borůvkové knedlíky
17	Po	
18	Út	
19	St	grilování ryb - 16.00 hod.
20	Čt	
21	Pá	21. COUNTRY FESTIVAL ZAHÁJENÍ FESTIVALU - 18.30 h. BENKROFTI, REVIVAL MICHALA TUČNÉHO bramborákové hody - 16.00 hod
22	So	21. COUNTRY FESTIVAL ZAHÁJENÍ FESTIVALU - 18.30 h. MAKADAM ROAD, STARÝ FÓRY, BESSONI, THE CELL, ZELENÁČI, PAVEL KAISER BAND, 20.00 h. - TOMÁŠ LYNKA A PŘÍMÁ LINKA, HOLOKRCI, MARIAN KADLEC, VELKÁ OHŇIVÁ SHOW
23	Ne	borůvkové knedlíky
24	Po	
25	Út	
26	St	grilování ryb - 16.00 hod.
27	Čt	
28	Pá	bramborákové hody - 16.00 hod.
29	So	
30	Ne	borůvkové knedlíky
31	Po	

1	Út	
2	St	grilování ryb - 16.00 hod.
3	Čt	
4	Pá	bramborákové hody - 16.00 hod.
5	So	
6	Ne	borůvkové knedlíky
7	Po	
8	Út	
9	St	grilování ryb - 16.00 hod.
10	Čt	
11	Pá	bramborákové hody - 16.00 hod.
12	So	VELKÝ INDIÁNSKÝ DEN - 14.00 h. country KALUMET - 20.00 hod. NOČNÍ SHOW AKADA - 21.30 hod.
13	Ne	borůvkové knedlíky
14	Po	
15	Út	
16	St	grilování ryb - 16.00 hod.
17	Čt	
18	Pá	bramborákové hody - 16.00 hod.
19	So	
20	Ne	borůvkové knedlíky
21	Po	
22	Út	
23	St	grilování ryb - 16.00 hod.
24	Čt	
25	Pá	bramborákové hody - 16.00 hod.
26	So	
27	Ne	borůvkové knedlíky
28	Po	
29	Út	
30	St	grilování ryb - 16.00 hod.
31	Čt	

Změna programu vyhrazena.

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

Výsledky okrskové hasičské soutěže, která proběhla na Vrbici dne 13. 5. 2023.

Muži	Okrsková soutěž	O pohár starosty SDH
Vrbice A	24,76	26,42
Vrbice B	26,33	26,37
Chleny	26,78	25,57
Rájec	27,36	27,69
Krchleby	29,44	28,81
Kostelecké Horky	30,02	25,45
Svídnice	30,42	-
Přestavky A	31,8	-
Lhoty u Potštejna	32,81	-
Polom	38,5	36,54
Přestavky B	43,3	29,31
Borovnice	50,39	29,82

Ženy	Okrsková soutěž	O pohár starostky obce
Vrbice A	N	23,54
Vrbice B	26,83	26,07

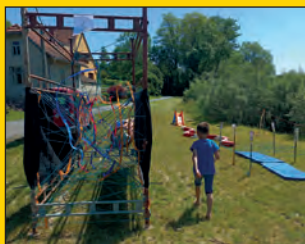
Děti	Okrsková soutěž	
	1. kolo	2. kolo
Vrbice A	23,7	25,75
Lhoty u Potštejna A	29,84	27,97
Rájec	43,05	31,35
Vrbice B	32,73	31,82
Borovnice	35,75	36,12
Lhoty u Potštejna B	47,51	36,9

Hasiči Borovnice, Přestavky, Rájec

Čarodějnice Borovnice a Rájec

Dětský den Borovnice a Rájec

Neformální posezení na OÚ

Děti z Borovnice na Vrbici

Karneval na OÚ

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.

Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 20. 9. 2023.

Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.

Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.